1/12

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα, 30 - 11 - 2016
Αριθ. πρωτ.: 2925

Ταχ. δ/νση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. - Α. Τσούτσουρα
Λ. Σπυρόπουλος
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364405
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinovouleftikos@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Νικόλαο Νικολόπουλο
Βουλή των Ελλήνων
(με φ/α των συνημμένων)

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 2979/12-09-2016 Αναφορά

Σε συνέχεια του υπ' αριθμ. πρωτ. 2323/06-10-2016 εγγράφου μας και σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Νικολόπουλος, με θέμα «Ομολογία αποτυχίας η δήλωση της Περιφερειάρχη, να αναλάβουν πλήρως οι δήμοι τη διαχείριση των απορριμμάτων», σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθμ. πρωτ. 14341/26-10-2016 έγγραφο του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου Νομού Αττικής, το υπ' αριθμ. πρωτ. 742/08-07-2016 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και το υπ' αριθμ. πρωτ. 32848/3273/13-07-2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για ενημέρωσή σας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΡΙΜΗΣ

Συνημμένα:
Είκοσι τρεις (23) σελίδες

Εσωτερική διανομή:
1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
4. Γραφείο Τύπου
5. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΔΡΑ: Άντερσεν 6 και Μωραΐτη 90, 115 25 Αθήνα
τηλ.:213214 8318, Fax: 210 6777238

e-mail: g.proedrou@edsna.gr

website: www.edsna.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αθήνα, 26/10/16

Α.Π: 14341

ΠΡΟΣ:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ

ΚΟΙΝ.:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Θέμα: Απάντηση ΕΔΣΝΑ στην υπ' αριθμ. 2979/12-9-16 αναφορά του βουλευτή Ν. Νικολόπουλου σχετικά με Δ.Τ του Γ. Σγουρού με θέμα: «Ομολογία αποτυχίας η δήλωση της Περιφερειάρχη, να αναλάβουν πλήρως οι Δήμοι τη διαχείριση των απορριμμάτων»

Σχετ.: 1. Το υπ' αριθμ. 179343/29-09-16 έγγραφό σας (ΑΠ ΕΔΣΝΑ 13227/3-10-16)
2. Το υπ' αριθμ. 2497/28-09-2016 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Η διοίκηση της Περιφέρειας Αττικής και η Διοίκηση του ΕΔΣΝΑ αποφάσισαν να εφαρμόσουν μια νέα πολιτική στη διαχείριση των απορριμμάτων, στον αντίποδα του σημερινού πλήρως χρεοκοπημένου μοντέλου του ενιαίου χώρου διάθεσης (ΟΕΔΑ Φυλής), με τις γνωστές αρνητικές συνέπειες σε βάρος της δημόσιας υγείας, του περιβάλλοντος, μέσα από την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ευρύτερη περιοχή. Η διοίκηση της Περιφέρειας Αττικής και του ΕΔΣΝΑ επέλεξαν την εκπόνηση, σε συνεργασία με τους Δήμους της Αττικής, μέσω των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης, μιας νέας πολιτικής διαχείρισης, οικονομικά και οικολογικά δίκαιης βιώσιμης, με αποκεντρωμένο και δημόσιο χαρακτήρα.

Πυρήνας αυτής της νέας προσέγγισης, την οποία σηματοδότησε η επιστολή που απέστειλε τον Οκτώβριο του 2014, ένα μόλις μήνα μετά από την ανάληψη της Διοίκησης της Περιφέρειας, η Περιφερειάρχης Αττικής, Ρένα Δούρου, προς όλους τους Δημάρχους και τα Δημοτικά Συμβούλια της Αττικής. Στην επιστολή αυτή η

Περιφερειάρχης Ρ. Δούρου σκιαγραφούσε τις προτεραιότητες της νέας πολιτικής που συγκλίνουν σε μία πρόταση:

«Η νέα περιφερειακή Αρχή Αττικής, που ήδη προεκλογικά είχε αναδείξει ως θέμα αιχμής τη διαχείριση των απορριμμάτων, προωθεί λοιπόν τρεις προτεραιότητες, οι οποίες συγκλίνουν σε μία πρόταση: **Προτεραιότητα πρώτη**: το νέο, αποκεντρωμένο σύστημα, που θα εφαρμοστεί σταδιακά, με σταθερά βήματα και συγκεκριμένους στόχους και σαφή χρονικό ορίζοντα, θα βάζει τέλος στα σύμμεικτα και δεν μπορεί να στηρίζεται στη μία και μοναδική εγκατάσταση της Φυλής. Εγκατάσταση που σήμερα λειτουργεί ως ο υποδοχέας του συνόλου των σύμμεικτων και επιμολυσμένων απορριμμάτων της Αττικής αλλά και περιοχών εκτός αυτής... Χρειάζεται η σταδιακή μεταφορά δραστηριοτήτων της ΟΕΔΑ Φυλής ή και των εγκαταστάσεών της καθώς και το οριστικό κλείσιμό της, στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου, αυστηρού χρονοδιαγράμματος. **Προτεραιότητα δεύτερη**: είναι απαραίτητη η ακύρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών που προωθούνταν από την προηγούμενη διοίκηση για τις 4 μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων με ΣΔΙΤ, με φαραωνικά έργα, εγγυημένες μεγάλες ποσότητες απορριμμάτων. Πρόκειται για επιζήμιους σχεδιασμούς που θα επιβαρύνουν οικονομικά τους πολίτες (μέσω της αύξησης των δημοτικών τελών) και θα υποβαθμίσουν ακόμη περισσότερο, περιβαλλοντικά και κοινωνικά, την περιοχή του Θριασίου. **Προτεραιότητα τρίτη**: επιβάλλεται άμεσα η ριζική αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ μέσα από δημόσια, ευρεία διαβούλευση με το σύνολο των δήμων της Αττικής, τους κοινωνικούς φορείς, την επιστημονική κοινότητα, την ΠΟΕ-ΟΤΑ, περιβαλλοντικές οργανώσεις. Η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ αναδεικνύεται έτσι σε μία κρίσιμης σημασίας διαδικασία καθώς θα αποτυπώσει τα νέα χαρακτηριστικά του νέου μοντέλου διαχείρισης. Ένα μοντέλο όπου καθοριστικός θα είναι ο ρόλος των τοπικών σχεδιασμών, σε επίπεδο δήμων.

Οι τρεις προαναφερθείσες προτεραιότητες συγκλίνουν, μέσα από τη συνέργεια τριών πόλων – της Περιφέρειας, του ΕΔΣΝΑ, των δήμων – στην κατεύθυνση μίας πρότασης για ένα νέο μοντέλο διαχείρισης των απορριμμάτων. Έτσι η Περιφερειακή Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη πολιτικούς, περιβαλλοντικούς και οικονομικούς όρους, απευθύνεται σήμερα στους δήμους για να κάνουν το πρώτο βήμα:

α) για την **εκπόνηση τοπικών σχεδίων διαχείρισης απορριμμάτων** και

β) για την **ανάπτυξη των τοπικών δράσεων στην κατεύθυνση της πρόληψης, διαλογής στην πηγή και επανάχρησης**.»

Έτσι, στο πλαίσιο της νέας προσέγγισης η Εκτελεστική Επιτροπή του ΕΔΣΝΑ **αποφάσισε την κατάργηση στις 29 Δεκεμβρίου 2014, από την ΕΕ, των σχεδιαζόμενων από την προηγούμενη διοίκηση φαραωνικών έργων και της λογικής των εγγυημένων ποσοτήτων απορριμμάτων, με την ακύρωση των τεσσάρων διαγωνισμών με αντικείμενο τη Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Συντήρηση, Τεχνική Διαχείριση και Λειτουργία των Μονάδων Επεξεργασίας Αστικών Απορριμμάτων στις Ολοκληρωμένες Εγκαταστάσεις Διαχείρισης Απορριμμάτων της Αττικής με ΣΔΙΤ**. Δικαιώνοντας έτσι τους πολυετείς αγώνες των τοπικών κοινωνιών, των εργαζόμενων στους ΟΤΑ και των κοινωνικών κινημάτων. «Το ισχύον ΠΕΣΔΑ συντηρεί τη διαχείριση σύμμεικτων απορριμμάτων και επιβάλλει την ΟΕΔΑ Δυτικής Αττικής ως εσαεί κύριο υποδοχέα του 85% των παραγομένων αποβλήτων. Το σχέδιο των 4 ΜΕΑ υπηρετεί ακριβώς αυτή τη στρατηγική επιλογή», τόνισε η Περιφερειάρχης, Πρόεδρος του ΕΔΣΝΑ, Ρ. Δούρου κατά την εισήγησή της.

Στο ίδιος πλαίσιο, οι Διοικήσεις της Περιφέρειας και του ΕΔΣΝΑ, προχώρησαν, μέσα σε χρόνο-ρεκόρ (μέσα σε περίπου 18 μήνες), στην αναθεώρηση του υφιστάμενου (από το 2006) Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων Αττικής, την οποία όφειλε, εκ του νόμου 4042/12 όπου ενσωματώνεται η Οδηγία – Πλαίσιο 2008/98/ΕΚ, να είχε κάνει η προηγούμενη διοίκηση ήδη από το 2011, με συγκεκριμένες διαδικασίες οι οποίες δεν τηρήθηκαν. Η προηγούμενη διοίκηση δεν προχώρησε επίσης στην αξιολόγηση του υφιστάμενου Περιφερειακού Σχεδιασμού (σύμφωνα με την ΚΥΑ 50910/2727/2003, σύμφωνα με την οποία ο ΠΕΣΔΑ οφείλει να αξιολογείται ανά πενταετία).

Έτσι, η 2η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής, ουσιαστικά ξεκίνησε από τη σημερινή Διοίκηση του ΕΔΣΝΑ στα τέλη του 2014, ευθύς αμέσως μόλις ανέλαβε την ευθύνη της διοίκησης. Από το τέλος του 2014 και επανειλημμένα, θέσαμε για πρώτη φορά στην Ελλάδα την πρόταση-αναγκαιότητα περαιτέρω ουσιαστικής εμπλοκής των Δήμων, ιδίως στα πρώτα στάδια διαχείρισης των απορριμμάτων, σύμφωνα με την πυραμίδα ιεράρχησης του ν.4042/12, δηλαδή την πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση και διαλογή στην πηγή, με την πρόταση-προτροπή για σύνταξη Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Απορριμμάτων από τους Δήμους της Περιφέρειας. Υπενθυμίζουμε επίσης ότι αυτή η πρότασή μας που αποτέλεσε τελικά βασικό στοιχείο του ΕΣΔΑ, σε πρώτο στάδιο δέχθηκε έντονη κριτική, αλλά με το χρόνο και την διαβούλευση έγινε καθολικά αποδεκτή. Την ίδια διαδικασία διαβούλευσης, συνεργασίας με τους Δήμους

και ευρύτερα με την κοινωνία, επιλέξαμε ως βασική αρχή και για την αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ.

Η νέα ριζική αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής υιοθετεί στο σύνολο της την εθνική πολιτική για τα απόβλητα και τους άξονες αυτής, όπως εμπεριέχονται στο ΕΣΔΑ.

Με γνωμοδοτήσεις τους, τα υπουργεία Εσωτερικών και Περιβάλλοντος βεβαιώνουν ότι ο ΠΕΣΔΑ «συνάδει με τις κατευθύνσεις και τους στόχους του ΕΣΔΑ», (βλ. συνημμένα)

Συγκεκριμένα, η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής είναι προσανατολισμένη στους εξής στόχους- ορόσημα για το 2020:

- η κατά κεφαλή παραγωγή αποβλήτων να έχουν μειωθεί σημαντικά
- η προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση με χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων - βιοαποβλήτων να εφαρμόζεται στο 50% του συνόλου των ΑΣΑ
- η ανάκτηση ενέργειας να αποτελεί συμπληρωματική μορφή διαχείρισης, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια κάθε άλλου είδους ανάκτησης και
- η υγειονομική ταφή να αποτελεί την τελευταία επιλογή και να έχει περιοριστεί σε λιγότερο από το 30% του συνόλου των ΑΣΑ.

Ταυτόχρονα, σχεδιάζεται και υλοποιείται το νέο δίκτυο εγκαταστάσεων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης των απορριμμάτων με τα παρακάτω βασικά στοιχεία της νέας φιλοσοφίας του ΠΕΣΔΑ (σε διαφοροποίηση με τον υφιστάμενο):

- **Κοινωνική συμμετοχή και συναίνεση** τόσο στο στάδιο σχεδιασμού όσο και στην υλοποίηση των δράσεων με ευρεία διαβούλευση.
- **Αποκέντρωση** στη διαχείριση, με τοπικό Σχεδιασμό σε επίπεδο Δήμων και στόχο πάνω από το 50% των ΑΣΑ να διαχειρίζονται με διαλογή στη πηγή σε τοπικό επίπεδο.
- **Οι μονάδες επεξεργασίας (ΜΕΑ) διαχωρίζονται από τους χώρους τελικής διάθεσης των υπολειμμάτων επεξεργασίας (Χ.Υ.Τ.Υ.).** Δηλαδή το δίκτυο των νέων Χ.Υ.Τ.Υ. σχεδιάζεται ανεξάρτητα από την χωροθέτηση των ΜΕΑ (δεν είναι

υποχρεωτική η δημιουργία ΟΕΔΑ). **Το σύνολο των εγκαταστάσεων (ΜΕΑ και Χ.Υ.Τ.Υ. αποκεντρώνονται** και εγκαθίστανται σε όλη την Αττική.

- Υιοθετείται μαζί με την αρχή της αποκέντρωσης και **η αρχή της εγγύτητας**, έτσι ώστε στην πράξη να απαιτούνται ελάχιστοι έως καθόλου τοπικοί ΣΜΑ. Δεν προβλέπονται κεντρικοί ΣΜΑ

- **Τα εξοφλημένα λατομεία-μεταλλεία της Περιφέρειας, εξετάζονται κατά προτεραιότητα ώστε να επιλεγούν ως χώροι για διάφορες δομές διαχείρισης αποβλήτων**, στα πλαίσια της αποκατάστασής τους.

Συνοπτικά η πορεία υλοποίησης των εγκαταστάσεων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης απορριμμάτων που προβλέπονται στο νέο ΠΕΣΔΑ, έχει ως ακολούθως:

Α. Μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων :

Προβλέπονται **6 Μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων για το σύνολο της Περιφέρειας**, εκ των οποίων για τις 3 είναι σε εξέλιξη η διαδικασία ένταξης στο ΕΣΠΑ.

Πρόκειται για:

1. **το υφιστάμενο ΕΜΑΚ Λιοσίων** (αναβάθμιση και επέκταση της δυναμικότητας του έως και 350.000 tn/y).

2. **ΜΕΑ στην περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς** δυναμικότητας 180.000 tn/y, που χωροθετείται στη περιοχή του Σ.Μ.Α. Σχιστού και

3. **ΜΕΑ στην Βόρειο-ανατολική Αττική**, δυναμικότητας 60.000 tn/y, που χωροθετείται στο Γραμματικό.

Ταυτόχρονα στις αρχές του 2017 θα συγκεκριμενοποιηθούν οι θέσεις και θα ξεκινήσουν οι αντίστοιχες διαδικασίες για δύο ΜΕΑ στην περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Κεντρικού Τομέα Αθηνών, δυναμικότητας 260.000 tn/y. **και μίας ΜΕΑ στην νότια Αττική**, δυναμικότητας 150.000 tn/y.

Β. Χ.Υ.Τ.Υ. :

Για την αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων αναγκών ήδη λειτουργεί το Β΄ κύταρρο της Φυλής. Μεσοπρόθεσμα, εκτός του προαναφερθέντος κυττάρου προβλέπεται η αξιοποίηση κάποιων θέσεων που έχει εγκριθεί η καταλληλότητά τους από τον

ισχύοντα ΠΕΣΔΑ και έχουν αποτυπωθεί στο άρθρο 33 του Ν 3164/2003 και έγκαιρα θα ξεκινήσουν οι διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης και χρηματοδότησης τους.

Ταυτόχρονα, ήδη από σήμερα, μελετάται η δημιουργία δικτύου νέων χώρων διάθεσης υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Υ.) για την κάλυψη των μακροπρόθεσμων αναγκών (>20ετίας), κατά προτεραιότητα σε εξοφλημένα ανενεργά λατομεία – μεταλλεία. Η **σχετική μελέτη θα ολοκληρωθεί στις αρχές του 2017**.

Γ. Εγκαταστάσεις επεξεργασίας βιοαποβλήτων από ΔσΠ :

Προβλέπονται Μονάδες επεξεργασίας βιοαποβλήτων από ΔσΠ δυναμικότητας 330.000 tn/y, για το σύνολο της Περιφέρειας. **Στα πλαίσια αυτά ήδη είναι σε εξέλιξη ή υλοποίηση ή η διαδικασία ένταξης στο ΕΣΠΑ για** α) **ξεχωριστή γραμμή του ΕΜΑΚ Λιοσίων δυναμικότητας 100.000** tn/y και β) **δυο νέες μονάδες: Μεγαρέων δυναμικότητας 10.000 tn/y και Γραμματικού δυναμικότητας 20.000 tn/y.**

Για την υπολειπόμενη ποσότητα (200.000 tn/y), σε δεύτερη φάση αναπτύσσεται το πλήρες δίκτυο μονάδων με βάση τις διαδημοτικές συνεργασίες (όπου προκύψουν) και με δυνατότητα επιμερισμού (εφόσον δεν προκύψουν διαδημοτικές συνεργασίες ή δεν καλύπτουν το σύνολο) στις ήδη προγραμματισμένες ΜΕΑ του σημείου Α.

Δ . Οι χρηματοδοτήσεις των δράσεων του ΠΕΣΔΑ, όπως περιγράφονται και στο ΠΕΣΔΑ Αττικής, έχουν ως βασική αναφορά το ΕΣΠΑ, και γίνονται μέσω του ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Σήμερα, μέσα Οκτωβρίου 2016, βρίσκεται σε εξέλιξη η δημόσια διαβούλευση της ΣΜΠΕ του ΠΕΣΔΑ.

Συμπέρασμα: **Από τα παραπάνω εκτεθέντα προκύπτει ότι η Διοίκηση της Περιφέρειας Αττικής και η Διοίκηση του ΕΔΣΝΑ έχουν δρομολογήσει, ως υποχρεούνται εκ του νόμου, την αναθεώρηση του υφιστάμενου ΠΕΣΔΑ στο πλαίσιο μιας συνολικής, νέας πολιτικής διαχείρισης των απορριμμάτων. Μια διαχείριση φιλική προς περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, με τη συνεργασία των δήμων και των τοπικών κοινωνιών της Αττικής, μέσα από διαβούλευση και συμμετοχικές διαδικασίες.**

Στο πλαίσιο αυτό είναι ενδεικτική και η δήλωση του προέδρου της ΠΕΔΑ, δημάρχου Αγ. Αναργύρων-Καματερού, Νίκου Σαράντη: «*Σήμερα, που η*

διαχείριση των απορριμμάτων της Αττικής βρίσκεται σε μια κρίσιμη καμπή καθώς βαίνει προς το τέλος της η ριζική αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΠΕΣΔΑ), απαιτείται υπεύθυνη αντιμετώπιση από όλους τους θεσμικά εμπλεκόμενους φορείς του α' και του β' βαθμού Αυτοδιοίκησης. Απαιτείται να προχωρήσουμε όλοι μαζί, Δήμοι και Περιφέρεια, με συνεννόηση, διάλογο, συνεργασία και συναντίληψη προς όφελος των πολιτών, της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Διαφορετικά οι Δήμοι και οι πολίτες της Αττικής θα βρεθούν μπροστά σε μεγάλα προβλήματα. Ειδικότερα σήμερα εκείνο που προέχει είναι η κατοχύρωση των απαραίτητων χρηματοδοτικών πόρων για την υλοποίηση των έργων που προβλέπει ο νέος σχεδιασμός σε συνεργασία των Δήμων της Αττικής με την Περιφέρεια. Με γνώμονα τη νομιμότητα και την αποτελεσματικότητα, μακριά από εντυπωσιοθηρικές κινήσεις, οι Δήμοι και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς μπορούν να κάνουν τα αποφασιστικά βήματα. Όσοι επιλέγουν διχαστικές λογικές την ώρα που δήμοι και Περιφέρεια διεκδικούν πόρους του ΕΣΠΑ για τη διαχείριση των απορριμμάτων στο πλαίσιο μιας δύσκολης και ανταγωνιστικής διαδικασίας, όχι μόνο δεν εξυπηρετούν την Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση, αλλά στην ουσία υπονομεύουν τα συμφέροντα των πολιτών της Αττικής που έχουν δικαίωμα σε μια νέα σύγχρονη, οικονομικά βιώσιμη και φιλική προς το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία διαχείριση των απορριμμάτων».

Η Αντιπρόεδρος του Ε.Δ.Σ.Ν.Α

Αφροδίτη Μπιζά

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Ταχ. Δ/νση : Ευαγγελιστρίας 2, Αθήνα
Τ.Κ. : 105 63
Πληροφορίες :
Τηλ. : 2131361041
FAX. : 2131361229
e-mail : ggsap@ypes.gr

Αθήνα, 8 Ιουλίου 2016

Αριθ. πρωτ.: 742

ΠΡΟΣ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ
Γραφείο Προέδρου κ. Ρένας Δούρου

ΚΟΙΝ. Ως Πίνακα Κοινοποιήσεων

ΘΕΜΑ: **Γνωμοδότηση επί της 2ης Αναθεώρησης του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Αττικής**

ΣΧΕΤ.:
α. Το με αρ. πρωτ. 8543/30-06-2016 έγγραφο του ΕΔΣΝΑ.
β. Το με αρ. πρωτ. 12409/16-05-2016 έγγραφο μας με θέμα «Παρατηρήσεις επί της μελέτης επικαιροποίησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής (έκδοση Μάρτιος 2016)».
γ. Το με αρ. πρωτ. 4183/12-4-2016 έγγραφο του ΕΔΣΝΑ με το οποίο διαβιβάζεται η υπ' αριθ. 1/2016 Απόφαση του Δ.Σ. του ΕΔΣΝΑ για την 2η Αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής, η «Συμπλήρωση της Μελέτης 2ης Αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής -1ο Παραδοτέο» καθώς και η «Σύνοψη -2ο Παραδοτέο».
δ. Ο Νόμος 4042/2012 «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (ΦΕΚ Α 24), όπως ισχύει
ε. Η Απόφαση της Επιτροπής 2011/753/ΕΕ «Περί θεσπίσεως κανόνων και μεθόδων υπολογισμού για τον έλεγχο της συμμόρφωσης προς τους στόχους του άρθρου 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
στ. Η ΥΑ 3848/2015(ΦΕΚ 805/Β/6.5.2015) του Υπ. Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού
ζ. Η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 49 της 15.12.2015 «Τροποποίηση και έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που κυρώθηκαν με την 51373/4684/25-11-2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015»
η. Το αρ. οικ. 550/15-9-2015 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
θ. Το αρ. οικ.454/14.04.2016 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
ι. Το αρ. οικ.553/11.05.2016 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων με θέμα «Εξορθολογισμός κόστους και προτεραιοποίηση δράσεων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)».
ια. Το από 7-07-2016 Ενημερωτικό Σημείωμα του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών του ΥΠΕΣΔΑ με θέμα «2η Αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής»

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 του Ν.4342/2015 και σε συνέχεια του ανωτέρω (α) εγγράφου, λαμβάνοντας υπόψη τα (β) έως (ια) ανωτέρω σχετικά, προέκυψαν, κατόπιν έλεγχου, από εμάς, του περιεχομένου της 2ης Αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής, τα ακόλουθα:

1. Στρατηγικές -Πολιτικές του ΠΕΣΔΑ

Στην υπόψη μελέτη:

1.1 Περιέχονται δράσεις πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων (Παράρτημα ΙΙ Μελέτης της 2ης Αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής: «Ολοκληρωμένο Σχέδιο Πρόληψης σε Περιφερειακό Επίπεδο).

1.2 Καθιερώνεται διαλογή στην πηγή των βιοαποβλήτων μέσω δικτύου καφέ κάδου και πρόβλεψη δικτύου επεξεργασίας αποβλήτων από ΔσΠ.

1.3 Προωθείται η κατασκευή των Πράσινων Σημείων και ΚΑΕΔΙΣΠ μέσω των ΤΣΔΑ. Μεταξύ άλλων προβλέπονται:

- Κατά το δυνατόν σε κεντρικό, εύκολα προσβάσιμο σημείο του Δήμου με αξιοποίηση των θεσμικών παρεμβάσεων του ΕΣΔΑ σε ζητήματα χρήσεων γης. Αξιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών του Δήμου (π.χ. ΣΜΑ, Αμαξοστάσιο κλπ.)
- Η δημιουργία τουλάχιστον ενός Πράσινου Σημείου ανά Δήμο με δυνατότητα ανάλογα με τον πληθυσμό για περισσότερα. Στους μεγάλους Δήμους να εξεταστεί η δυνατότητα καθιέρωσης Πράσινων Σημείων ανά Δημοτικό Διαμέρισμα. Καθιέρωση βοηθητικών/υποστηρικτικών εγκαταστάσεων (αντένες) όπου κρίνεται απαραίτητο. Η χρονική κλιμάκωση των δράσεων θα προκύψει από τα στοιχεία της ζητούμενης προτεραιοποίησης (βλ. (ι) σχετικό).
- Ο συντονισμός της ανάπτυξης και λειτουργίας των Πράσινων Σημείων με τα υφιστάμενα και νέα ΣΕΔ, τις τοπικές και περιφερειακές δομές διαχείρισης αποβλήτων. Συντονισμός των Πράσινων Σημείων της Περιφέρειας μεταξύ τους.

1.4 Προβλέπεται διαχείριση μέσω μονάδων επεξεργασίας προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων από ΔσΠ σύμφωνα με τα ΤΣΔΑ καθώς και στο ΕΜΑΚ. Συγκεκριμένα προβλέπονται τα εξής:

- Μετατροπή της μιας εκ των τριών γραμμών επεξεργασίας οργανικών του ΕΜΑΚ σε γραμμή επεξεργασίας βιοαποβλήτων από ΔσΠ, δυναμικότητας 100.000 tn/ετησίως.
- Σε πρώτη Φάση υλοποιούνται κατά προτεραιότητα μονάδες με δυναμικό ανάπτυξης συνεργειών για τη συνδιαχείριση των οργανικών αποβλήτων με γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα και την εξασφάλιση της τεχνικοοικονομικής βιωσιμότητας, ως ακολούθως:
  - ✓ Μια μονάδα στο Δήμο Μεγαρέων, δυναμικότητας 10.000 tn/ετησίως (με δυνατότητα επέκτασης).
  - ✓ Μια μονάδα στη Βόρεια-ανατολική Αττική, δυναμικότητας 20.000tn/ετησίως, που προσδιορίζεται στην ΟΕΔΑ Β.Α. Αττικής ως τμήμα της αντίστοιχης ΜΕΑ.

- Σε δεύτερη φάση αναπτύσσεται το πλήρες δίκτυο μονάδων επεξεργασίας (συνολικής δυναμικότητας 200.000 τόνων/έτος) για την από κοινού εξυπηρέτηση των αναγκών όμορων Δήμων ή ομάδας Δήμων μετά από επεξεργασία των προταθέντων από τα ΤΣΔΑ και σύμφωνα με τις διαπιστωθείσες ανάγκες ή σε λειτουργική συνάφεια με τις Μονάδες Επεξεργασίας ΑΣΑ.
  - ✓ Για τη 2η Δ.Ε. και τα νησιά, σύμφωνα με τα ΤΣΔΑ υποστηρίζεται η δημιουργία απλών εκτατικών εγκαταστάσεων κομποστοποίησης.

1.5 Προβλέπεται εκτροπή μέσω οικιακής κομποστοποίησης με ελάχιστο στόχο τουλάχιστον 3%κ.β. των βιοαποβλήτων έως το 2020 (στόχος ΕΣΔΑ).

1.6 Αναπτύσσεται περαιτέρω το δίκτυο συλλογής αποβλήτων συσκευασιών (ΣΕΔ) για την επίτευξη των στόχων και καθιερώνεται σύστημα χωριστής συλλογής αποβλήτων συσκευασιών.

1.7 Αναπτύσσεται το δίκτυο χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών για την επαρκή κάλυψη της Περιφέρειας σε επίπεδο Δήμου με επίκεντρο το Πράσινο Σημείο και με στοχευμένες ενέργειες στους μεγάλους παραγωγούς.

1.8 Προβλέπεται ενίσχυση της χωριστής συλλογής έντυπου χαρτιού (στόχος 70% το 2020, μέσω ΣΕΔ, Δήμων και Πράσινων Σημείων).

1.9 Ως προς το δίκτυο μεταφοράς σύμμεικτων ΑΣΑ, προβλέπεται η επανεξέταση της σκοπιμότητας και επανασχεδιασμός της λειτουργίας των υφιστάμενων και υπό κατασκευή ΣΜΑ καθώς και των προταθέντων από ΤΣΔ, σε κατεύθυνση τοπικότητας και μείωσης της δυναμικότητας τους, στα πλαίσια του γενικότερου σχεδίου διαχείρισης των ΑΣΑ και ειδικότερα των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Συμμείκτων, όπως περιγράφονται στην επόμενη παράγραφο.

1.10 Προβλέπονται μονάδες επεξεργασίας συμμείκτων ΑΣΑ ως κάτωθι:

- Αναβάθμιση και επέκταση της δυναμικότητας του ΕΜΑΚ από τους 253.800 tn/ετησίως σήμερα έως και τους 350.000tn/ετησίως.
- Δημιουργία νέων μονάδων συνολικής δυναμικότητας έως 650.000tn/ετησίως:
  - ✓ Μία ή δύο μονάδες στην ΠΕ Κεντρικού Τομέα Αθηνών συνολικής δυναμικότητας έως 260.000tn/ετησίως. Οι μονάδες θα χωροθετηθούν κατά προτεραιότητα σε ήδη αδειοδοτημένους χώρους για την κατασκευή κεντρικών ΣΜΑ.
  - ✓ Μία μονάδα στην περιοχή της ΠΕ Πειραιώς δυναμικότητας έως 180.000tn/ετησίως. Η μονάδα θα χωροθετηθεί κατά προτεραιότητα σε ήδη αδειοδοτημένο χώρο για την κατασκευή κεντρικού ΣΜΑ.
  - ✓ Μία Μονάδα στην Νότια Αττική, δυναμικότητας 150.000tn/ετησίως.
  - ✓ Μία Μονάδα στην ΒΑ Αττική, δυναμικότητας 60.000tn/ετησίως, που προσδιορίζεται στην ΟΕΔΑ ΒΑ Αττικής.
  - ✓ Δεν προβλέπεται μονάδα στην 2η ΔΕ (Νήσοι Κύθηρα-Αντικύθηρα).

Στο (α) σχετικό έγγραφο του ΕΔΣΝΑ, παρατίθενται πίνακες με τις δυναμικότητες των εγκαταστάσεων (συμπεριλαμβανομένων των ονομαστικών δυναμικοτήτων), τις εξυπηρετούμενες περιοχές και την αντιστοίχισή τους με τις μονάδες καθώς και αντιστοί-

χιση των μονάδων επεξεργασίας με τους ΧΥΤΥ που θα τις εξυπηρετούν.

1.11 Προβλέπεται η επέκταση της χρήσης του κομπόστ τύπου Α για την αποκατάσταση ανενεργών λατομικών χώρων και σε δράσεις διαχείρισης ΑΕΚΚ.

1.12 Προβλέπεται η απορρόφηση των παραγόμενων εναλλακτικών καυσίμων στην ενεργοβόρο εγχώρια βιομηχανία.

1.13 Για το δίκτυο διάθεσης υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) προβλέπονται τα εξής:

- Για την 1η Διαχειριστική Ενότητα:
  - ✓ Για την αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων αναγκών ήδη λειτουργεί το Β' κύτταρο Φυλής (30 μήνες υπόλοιπο).
  - ✓ Μεσοπρόθεσμα εκτός του προαναφερθέντος κυττάρου προβλέπεται και η λειτουργία του χώρου στην ΟΕΔΑ Β.Α. Αττικής ή/και αξιοποίηση ανανεργών λατομείων-μεταλλείων, από τις θέσεις που έχει ήδη εγκριθεί η καταλληλότητά τους ως ΧΥΤΥ (Ν. 3164/2003).
  - ✓ Δημιουργία δικτύου νέων ΧΥΤΥ για την κάλυψη μεσο-μακροπρόθεσμων αναγκών (20ετίας). Το δίκτυο αυτό σχεδιάζεται ανεξάρτητα από την χωροθέτηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας σύμμεικτων και για τον σκοπό αυτό εξετάζονται κατά προτεραιότητα τα εξοφλημένα λατομεία-μεταλλεία της Αττικής που έχουν καταγραφεί από τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (ΟΡΣΑ -2013) και επιλέγονται τα καταλληλότερα εξ αυτών, που αθροιστικά αντιπροσωπεύουν χωρητικότητα υποδοχής υλικών 12 εκ. m3. Στην πρόταση αυτή εμπεριέχονται ήδη τρεις λατομικοί χώροι Δ. Αττικής, Αν. Αττικής που ήδη έχουν χωροθετηθεί με το Ν.3164/2003, τόσο για βραχυπρόθεσμες όσο και για μεσο-μακροπρόθεσμες ανάγκες. Οι εργασίες τελικής διάθεσης θα είναι ενταγμένες στο πρόγραμμα αποκατάστασής τους. Μετά από περιβαλλοντική τεκμηρίωση είναι δυνατόν να καθοριστεί ανώτατο όριο δυναμικότητας για κάθε μονάδα του δικτύου.
  - ✓ Οριστικό κλείσιμο του ΧΥΤ Φυλής με την άμεση εκπόνηση σχεδίου αποκατάστασής του και ενεργοποίηση του με την έναρξη λειτουργίας των νέων ΧΥΤΥ.
- Για την 2η Διαχειριστική Ενότητα προβλέπεται κατασκευή ΧΥΤΥ.

1.14 Προβλέπεται επέκταση δικτύου συλλογής ΑΗΗΕ και ΑΗΣ&Σ.

1.15 Αναφορικά με τη διαχείριση ιλύων αστικού τύπου προβλέπεται η αξιοποίηση του υφιστάμενου δικτύου της ΕΥΔΑΠ ΑΕ για την ένταξη ιλύων από μικρές ΕΕΛ αστικών και τουριστικών/βιομηχανικών μονάδων. Κατά τα λοιπά, προωθείται η χρήση της ιλύος κατά το ΕΣΔΑ.

1.16 Προβλέπεται χωριστή συλλογή μικρών ποσοτήτων επικίνδυνων αποβλήτων (ΜΠΕΑ) με αξιοποίηση των πράσινων σημείων. Επισημαίνεται ότι το ΠΕΣΔΑ θα προσαρμοστεί πλήρως στο υπό έγκριση ΕΣΔΕΑ. Σε αυτό το πλαίσιο, θα υπάρξει πρόβλεψη για ΧΥΤΕΑ, ο οποίος μπορεί να γίνει:

- Είτε με επιλογή του ΠΕΣΔΑ και δημιουργία του από τον ΕΔΣΝΑ

- Είτε με την πρωτοβουλία του ιδιωτικού τομέα και την έγκριση του ΕΔΣΝΑ

1.17 Δεν προβλέπονται κεντρικοί ΣΜΑ. Θα υπάρξει δίκτυο τοπικών ΣΜΑ που θα αφορούν:

- Τους ήδη υπάρχοντες Δημοτικούς ΣΜΑ, εφόσον αδειοδοτούνται.
- Τον ΣΜΑ Τροιζηνίας για τις ανάγκες της Τροιζηνίας, Ύδρας, Πόρου και πιθανόν Αγκιστρίου.
- Τους ΣΜΑ που προτείνονται από τα ΤΣΔΑ των Δήμων με βάση των τελική χωροθέτηση των ΜΕΑ και εφόσον προκύπτουν σημαντικές αποστάσεις από αυτές.

2. Στόχοι του ΠΕΣΔΑ σε σχέση με το ΕΣΔΑ

2.1 Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων

Στη σύνοψη της 2ης Αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ γίνεται αναφορά στα ΤΣΔΑ. Για τους Δήμους που είχαν υποβάλει ΤΣΔΑ έως το Δεκέμβριο 2015, η αξιολόγηση επισυναπτόταν σε τεύχος που μας διαβιβάστηκε ως Παραδοτέο με το (γ) σχετικό. Ειδικότερα:

- Σε όλα σχεδόν τα ΤΣΔ γίνονται αποδεκτοί οι στόχοι του ΠΕΣΔΑ, και ταυτόχρονα διαπιστώνεται η ανάγκη να υπάρχει μια μεταβατική περίοδος διετούς ή τριετούς διάρκειας για την αλλαγή του μοντέλου διαχείρισης αποβλήτων. Το διάστημα αυτό θα αξιοποιηθεί για να γίνουν οι αναγκαίες προετοιμασίες & προσαρμογές σε όλο το φάσμα της διαχείρισης & να διεξαχθεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ποιοτικής σύστασης αποβλήτων που θα επικαιροποιήσει τα υφιστάμενα στοιχεία.
- Η διαχείριση των επιμέρους ρευμάτων αποβλήτων από τους Δήμους (υλικά συσκευασίας, πράσινα, ογκώδη, βιοαπόβλητα υπολειμματικά σύμμεικτα, λοιπά απόβλητα) & στα στάδια διαχείρισης τους (συλλογή, διαλογή, επεξεργασία, διάθεση) αναπτύσσεται σε διαφορετικό βαθμό από Δήμο σε Δήμο. Ιδιαίτερα επισημαίνεται η ανάγκη βελτίωσης των δράσεων των ΤΣΔ σε ότι αφορά αφ' ενός στο σύνολο των παραγόμενων αποβλήτων (ειδικά απόβλητα, ΑΕΚΚ κλπ.) και αφ' ετέρου στην ανάπτυξη δράσεων που αφορούν στους μεγάλους παραγωγούς αποβλήτων του οικείου Δήμου.
- Για τα ρεύματα υλικών εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται (στα πλαίσια της αναμόρφωσης των επιχειρησιακών σχεδίων των ΣΕΔ, σύμφωνα με το ΕΣΔΑ) ο συντονισμός των ΤΣΔ με τις δράσεις των ΣΕΔ και η διερεύνηση της δυνατότητας κοινής συλλογής ανακυκλώσιμων & υλικών συσκευασίας ανά υλικό (χαρτί, γυαλί, μέταλλο, πλαστικό) ή ομάδας υλικών για την επίτευξη οικονομίας κλίμακας & χώρου.
- Το ρεύμα των πρασίνων θα συλλέγεται χωριστά προς διακριτή διαχείριση επί τόπου ή σε κεντρικές εγκαταστάσεις. Άμεσα μεταβατικά ή εναλλακτικά δύναται να χρησιμοποιηθούν οι κινητοί λειοτεμαχιστές του ΕΔΣΝΑ σε χώρο που θα υποδειχθεί από τους δήμους & στη συνέχεια να προωθούνται προς επεξεργασία στο ΕΜΑΚ είτε να αξιοποιούνται ως έχουν από τον δήμο.

- Εντός τριμήνου από την έγκριση του (γ) σχετικού, τα ΤΣΔ οφείλουν να εναρμονιστούν με τον ΠΕΣΔΑ. Στα πλαίσια της ενδιάμεσης αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις ανωτέρω παρατηρήσεις και τα αποτελέσματα εφαρμογής της πρώτης περιόδου, επαναδιατυπώνονται οι δράσεις των ΤΣΔ μέχρι το 2020.

Σύμφωνα με το (α) σχετικό έγγραφο του ΕΔΣΝΑ, έχουν συνταχθεί τα 64 από τα 66 ΤΣΔΑ. Για τους Δήμους που δεν έχει ληφθεί έγκριση Δημοτικού Συμβουλίου, αναφέρεται ότι έχει ληφθεί πρόνοια για έγκριση έως την κύρωση του ΠΕΣΔΑ.
Στην ιστοσελίδα του ΕΔΣΝΑ βρίσκονται αναρτημένα 65 από τα 66 ΤΣΔΑ. Ορισμένα από αυτά έχουν την μορφή περίληψης και δεν προκύπτει με σαφήνεια ποια από αυτά έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ.
Επίσης παραμένουν ασάφειες τόσο ως προς την πληρότητα των ΤΣΔΑ όσο και ως προς την διαδικασία ενσωμάτωσης των προτεινόμενων δράσεων των ΤΣΔΑ στο ΠΕΣΔΑ.

Να συμπεριληφθεί Πίνακας των εγκεκριμένων ΤΣΔΑ (με τους αντίστοιχους ΑΔΑ) και Πίνακας με την ενσωμάτωση των δράσεων των ΤΣΔΑ στο ΠΕΣΔΑ, (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο).

2.2 Εκτίμηση Ποσοτήτων ΑΣΑ-Ποιοτική Σύσταση

Υιοθετείται ποιοτική σύσταση διαφορετική από αυτήν του ΕΣΔΑ, με βάση μελέτη επικαιροποίησης ΠΕΣΔΑ Αττικής του 2013 (οργανικά 43,6%). Προβλέπεται ως Δράση η επικαιροποίηση της σύστασης των ΑΣΑ σε επίπεδο Περιφέρειας και επιμέρους ρευμάτων ενδιαφέροντος και η επικαιροποίηση των δεδομένων παραγωγής βιομηχανικών αποβλήτων, ΑΕΕΚ. (π.χ. συσκευασίας/λοιπά, ογκώδη κλπ. όπως αναφέρεται στην Απόφαση υπ' αριθμ. 293/2015 Περιφέρειας Αττικής).

Να συμπληρωθεί η ποσότητα των ΒΕΑΣ.

2.3 Ποσοτικοί Στόχοι

Όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 11 «Γενικό ισοζύγιο διαχείρισης των ΑΣΑ στην Περιφέρεια Αττικής (έτος 2020)» της Σύνοψης, η συνολική παραγωγή ΑΣΑ υπολογίζεται σε 1.893.617 tn.
Προβλέπεται:

- *Ανάκτηση με Διαλογή στη Πηγή (ΔσΠ)* του 52,66% της συνολικής ποσότητας (έναντι προβλεπόμενου ποσοστού 50% στο ΕΣΔΑ),
- *Ανάκτηση σε ποσοστό 25,56%* μέσω της επεξεργασίας συμμείκτων
- *Διάθεση (D)* του εναπομείναντος 21,78% (έναντι προβλεπόμενου ποσοστού 26% στο ΕΣΔΑ).
- *Τιθέμενοι στόχοι για τα ΒΑΑ*

Υιοθετείται υψηλότερος στόχος έκτροπής από τον προβλεπόμενο στην ΚΥΑ 29407/3508/2002.
Προβλέπεται χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων σε ποσοστό 40% (ποσοστό αντίστοιχο με το προβλεπόμενο στο ΕΣΔΑ.)

- *Τιθέμενοι στόχοι για τα Ανακυκλώσιμα Υλικά:* : περίπου 75% (ποσοστό αντίστοιχο με το προβλεπόμενο στο ΕΣΔΑ.)
- *Τιθέμενοι στόχοι για τα Υλικά Συσκευασίας:* περίπου 80%(ποσοστό αντίστοιχο με το προβλεπόμενο στο ΕΣΔΑ.)
- *Ιλύες:* προβλέπεται διαχείριση κατά το ΕΣΔΑ.

3. Οικονομική αποτίμηση του ΠΕΣΔΑ

Στο (γ) σχετικό περιλαμβάνεται προεκτίμηση του κόστους υλοποίησης των προβλεπόμενων από το ΠΕΣΔΑ υποδομών διαχείρισης των ΑΣΑ, εξαιρούμενων των δράσεων των ΣΕΔ, που προϋπολογίζεται σε 408.000.000€. Το κόστος των βασικών δράσεων αναλύεται ως εξής:

- Μονάδες ανάκτησης υπολειπόμενων συμμείκτων 150.000.000
- Κεντρικές Μονάδες Κομποστοποίησης Βιοαποβλήτων 90.000.000
- Δίκτυο διάθεσης υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) 50.000.000
- Δίκτυο Σταθμών Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ) 5.000.000
- Δημιουργία «Πράσινων Σημείων» και Δικτύωσή τους 60.000.000
- Μονάδες δημοτικής κομποστοποίησης 3.000.000
- Ανάπτυξη Συστημάτων χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων 40.000.000
- Οργάνωση δικτύων οικιακής κομποστοποίησης 1.000.000
- Δίκτυο συλλογής έντυπου χαρτιού 3.000.000
- Δράσεις ευαισθητοποίησης και δημοσιότητας 4.000.000
- Τεχνική υποστήριξη 2.000.000

Όπως αναφέρεται στο Κεφ. 14 της Σύνοψης «Στοιχεία Κόστους –Οικονομικοί πόροι και εργαλεία για την υλοποίηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής», ο ακριβής προσδιορισμός του κόστους υλοποίησης των δράσεων του ΠΕΣΔΑ θα εκτιμηθεί με ασφάλεια με την ολοκλήρωση και έγκριση των μελετών σχεδιασμού των απαραίτητων υποδομών.
Στο (α) σχετικό αναφέρεται για το (ι) σχετικό ότι: «*βεβαίως λαμβάνεται υπόψη για την προτεραιοποίηση των στόχων και με την συμβολή άλλων χρηματοδοτικών πηγών. Η συγκεκριμένη προτεραιοποίηση, θα γίνει στο Π.Σ. Αττικής*».

Θα πρέπει:

- ***Να γίνει εξορθολογισμός της κοστολόγησης των επιμέρους κατηγοριών δράσεων στη βάση κατά το δυνατόν πραγματικών δεικτών κόστους.***
- ***Να εφαρμοστεί σε μεγάλο βαθμό η ιεράρχηση και η προτεραιοποίηση των δράσεων***

ως προς τη σκοπιμότητα, το βαθμό κάλυψης άμεσων ανελαστικών αναγκών και το βαθμό συμβολής τους στους στόχους που έχουν τεθεί.

- *Να χρησιμοποιηθούν και άλλα εργαλεία για τη μείωση επενδυτικού κόστους όπως η πρόβλεψη για χρήση απλούστερων τεχνολογιών, πιο ευέλικτων μεθόδων λειτουργίας κ.ά.*

Κατόπιν όλων των ανωτέρω και βάσει και του (ι) σχετικού θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως προσάρτημα, τεύχος με ανάλυση των χρηματοδοτικών προτεραιοτήτων, το οποίο να περιλαμβάνει τα εξής:

- ✓ *Προσδιορισμό των ιεραρχημένων δράσεων και έργων (έργα «Α' χρηματοδοτικής προτεραιότητας») με σειρά προτεραιότητας, τα οποία θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν κατά προτεραιότητα από τους διαθέσιμους πόρους του ΕΣΠΑ 2014-2020, καθώς και αυτών που θα χρηματοδοτηθούν, μερικώς ή στο σύνολό τους, από άλλη σαφώς προσδιορισμένη πηγή χρηματοδότησης. Ο προσδιορισμός μπορεί να αφορά είτε σε ολόκληρες δράσεις και έργα είτε σε τμήματα αυτών, σε μια λογική σταδιακής ανάπτυξής τους, όταν αυτό είναι εφικτό ανάλογα με το είδος του έργου ή της δράσης και εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά τους.*
- ✓ *Διευκρίνιση, με τη μεγαλύτερη δυνατή σαφήνεια, των εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης για τις υπόλοιπες δράσεις και έργα ή τα τμήματα αυτών (έργα «Β' χρηματοδοτικής προτεραιότητας»).*

4. Ειδικότερες παρατηρήσεις

4.1 Προκειμένου να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ανακολουθιών πρέπει να ενσωματωθούν στη μελέτη ΠΕΣΔΑ τα υποβληθέντα συμπληρωματικά τεύχη της 2ης αναθεώρησης αλλά και τα αναφερόμενα στη Σύνοψη.
Να ενσωματωθούν όλα τα προσκομισθέντα Τεύχη σε ενιαία μελέτη ΠΕΣΔΑ προκειμένου να ληφθούν υπόψη και τα νεώτερα στοιχεία.

4.2 Είχε επισημανθεί με το (β) σχετικό ότι πρέπει να περιγράφουν οι δυνατές τεχνολογίες για τις μονάδες επεξεργασίας συμμείκτων και προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων καθώς και τα αντίστοιχα στοιχεία κοστολόγησης.
Να συμπεριληφθούν στη μελέτη.

4.3 ***Τα Τοπικά Σχέδια των Δήμων που αναφέρουν ότι θα εφαρμόσουν 3 αντί 4 ρεύματα θα πρέπει να ικανοποιήσουν το ΕΣΔΑ που αναφέρεται σε 4 ρεύματα χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών.***

4.4 Υπάρχουν επίσης και άλλες ήσσονος σημασίας διαφορές, όπως η αναφορά στο πλήθος των υφιστάμενων ΧΑΔΑ η οποία πρέπει να επικαιροποιηθεί.

Συνεπώς και μετά τις σχετικές παρατηρήσεις και επισημάνσεις μας, γνώμη μου είναι ότι το υποβληθέν ΠΕΣΔΑ συνάδει με τους στόχους του ΕΣΔΑ και μπορεί να καταστεί εργαλείο της διαχείρισης των παραγόμενων αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ασπασία Κωσκολέτου

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝ/ΣΕΩΝ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
   - Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού κ. Τσιρώνη
   - Γραφείο Γενικής Γραμματέως κας Χριστίνας Μπαριτάκη

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού, κ. Κουρουμπλή
- Γραφείο Υφυπουργού, κ. Μπαλάφα
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα, κ. Πουλάκη
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
- Γενική Δ/ντρια Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτ/σης, κα Γιαβή

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ,
ΕΔΑΦΟΥΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧ. ΑΣΤΙΚΩΝ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Αθήνα, 13 -7-2016
Αρ. Πρωτ. : 32848/3273
Σχετ.

Ταχ. Δ/νση : Πατησίων 147
Ταχ. Κώδικας : 11251
FAX : 2108663693
Πληροφορίες : Α. Αρφανάκου
Ι. Κωνσταντίνου

Τηλέφωνο : 2108668979

ΠΡΟΣ: ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ
Γραφείο Προέδρου
Άντερσεν 6 και Μωραΐτη 90
Τ.Κ. 115 25 ΑΘΗΝΑ

ΚΟΙΝ: ΠΙΝΑΚΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Θέμα: Γνωμοδότηση επί της μελέτης τροποποίησης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Αττικής

Σχετικά: α. Ο Νόμος 4042/2012 «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (ΦΕΚ Α 24), όπως ισχύει.

β. Η Απόφαση της Επιτροπής 2011/753/ΕΕ «Περί θεσπίσεως κανόνων και μεθόδων υπολογισμού για τον έλεγχο της συμμόρφωσης προς τους στόχους του άρθρου 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

γ. Η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 49 της 15.12.2015 «Τροποποίηση και έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που κυρώθηκαν με την 51373/4684/ 25-11-2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015».

δ. Το με αρ. πρωτ. οικ. 454/14.04.2016 έγγραφο του Γ.Γ. Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης με θέμα: «Χρηματοδοτικές προτεραιότητες έργων και δράσεων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)».

ε. Το με αρ. πρ. 41850 / 39950/7-10-2015 έγγραφό μας με παρατηρήσεις επί του ΠΕΣΔΑ με το οποίο εγκρίθηκε με την υπ΄αρ. 8/2015 Απόφαση του ΔΣ του ΕΔΣΝΑ

στ. Το με αρ. πρ. 4183/12.4.2016 έγγραφο του ΕΔΣΝΑ, με το οποίο διαβιβάζεται η υπ΄αρ. 1/2016 Απόφαση του ΔΣ του ΕΔΣΝΑ για την 2η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής καθώς και (σε ηλεκτρονική μορφή) η μελέτη, η σύνοψη και υπόμνημα

(αρ. πρωτ. ΔΠΒΕΔΑ 19392/13.4.2016)

ζ. Το με αρ. πρωτ. 19232/2175/12-05-2016 έγγραφό μας με επισημάνσεις / παρατηρήσεις επί της 2ης Αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής.

η. Το με αριθ. πρωτ. 8546/30.06.2016 έγγραφο του ΕΔΣΝΑ με θέμα: 2η Αναθεώρηση ΠΕΣΔΑ Αττικής (αρ. πρωτ. ΔΠΒΕΔΑ/ΤΔΑΒΣΑ 32848/3273/30.06.2016).

Μετά την αξιολόγηση του συνόλου των υποβληθέντων στοιχείων ήτοι της μελέτης της 2ης αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ με το συμπληρωματικό της τεύχος και τη σύνοψή της (2ο παραδοτέο) τις υπ'αρ. 8/2015 και 1/2016 Αποφάσεις του ΔΣ του ΕΔΣΝΑ για την 2η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ και του (η) σχετικού εγγράφου το οποίο μας απεστάλη προς απάντηση του (ζ) σχετικού εγγράφου μας, οι απόψεις μας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, δηλαδή αναφορικά με τη συμβατότητα του ΠΕΣΔΑ Αττικής, όπως διαμορφώνεται από το σύνολο των υποβληθέντων στοιχείων, με τις στρατηγικές τις πολιτικές τις δράσεις και τα μέτρα του ΕΣΔΑ, είναι οι ακόλουθες:

Α. Στρατηγικές και πολιτικές του ΠΕΣΔΑ

Για τις στρατηγικές και πολιτικές του ΠΕΣΔΑ, κατωτέρω παρατίθενται οι απόψεις μας, επικεντρώνοντας στα ουσιωδέστερα κατά την άποψή μας σημεία του ΠΕΣΔΑ.

1. Περιλαμβάνονται προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων.
2. Έχουν εκπονηθεί εξήντα τέσσερα (64) Τοπικά Σχεδία Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) σε σύνολο εξήντα έξι (66) Δήμων. Δεν φαίνεται ποια εκ των ΤΣΔΑ που έχουν εκπονηθεί έχουν εγκριθεί με αποφάσεις των ΔΣ των οικείων Δήμων, προβλέπεται το σύνολο αυτών να έχει εγκριθεί πριν την κύρωση του ΠΕΣΔΑ (σελ. 11 του (η) σχετ.), ενώ διαφαίνεται ότι η διαδικασία αξιολόγησης και ενσωμάτωσης των ΤΣΔΑ στο ΠΕΣΔΑ σταδιακά ολοκληρώνεται (σελ. 10 του (η) σχετ.).
3. Δίνεται προτεραιότητα στη διαλογή στη πηγή και έμφαση στη δημιουργία δικτύου πράσινων σημείων και ΚΑΕΔΙΣΠ. Προβλέπεται τουλάχιστον ένα Πράσινο Σημείο ανά Δήμο, με δυνατότητα σε συνάρτηση και με τον πληθυσμό σε κάποιους Δήμους να ιδρυθούν περισσότερα του ενός Πράσινα Σημεία (σελ. 10 του (η) σχετ.).
4. Στην στρατηγική και πολιτικές του ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνεται και η καθιέρωση χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών σε 4 ρεύματα ήτοι χαρτί, γυαλί, μέταλλα και πλαστικό και επιπλέον των βιοαποβλήτων. Προβλέπεται επιπλέον ενίσχυση της χωριστής συλλογής του έντυπου χαρτιού μέσω νέου ΣΕΔ, ή προγραμμάτων των Δήμων και των Πράσινων Σημείων (σελ. 44 της απόφασης 01/16) καθώς και την ανάπτυξη του προγράμματος του ΕΔΣΝΑ «Κάντο και Εσύ» .
5. Ως στρατηγική επιλογή της Περιφέρειας είναι ο διαχωρισμός των χώρων τελικής διάθεσης από τις μονάδες επεξεργασίας.
6. Προβλέπεται η ανάπτυξη εγκαταστάσεων επεξεργασίας συμμείκτων με συνολική ονομαστική δυναμικότητα 1.000.000 t στις οποίες θα οδηγούνται 900.000 t, ήτοι το 47% περίπου των ΑΣΑ της Περιφέρειας (2020).

   Ειδικότερα:

   - δύο μονάδες επεξεργασίας συμμείκτων στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών συνολικής δυναμικότητας 260.000 t (περίπου 130.000 t καθεμία). Οι μονάδες θα χωροθετηθούν κατά προτεραιότητα σε ήδη αδειοδοτημένους χώρους για την κατασκευή ΣΜΑ.
   - μία μονάδα στη Ν. Αττική δυναμικότητας 150.000 t.
   - μία μονάδα στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιά δυναμικότητας 180.000 t. Η

μονάδα θα χωροθετηθεί κατά προτεραιότητα σε ήδη αδειοδοτημένο χώρο για την κατασκευή κεντρικού ΣΜΑ.

- μία μονάδα στη Βόρειο Ανατολική Αττική δυναμικότητας ως 60.000 t που προορίζεται στην ΟΕΔΑ ΒΑ Αττικής.
- αναβάθμιση και επέκταση της δυναμικότητας του ΕΜΑΚ Λιοσίων στους 350.000 t

Οι παραπάνω μονάδες χωροθετούνται ανεξάρτητα από τους χώρους τελικής διάθεσης.

7. Για την επεξεργασία προδιαλεγμένων Βιοαποβλήτων προβλέπεται:
   - η μετατροπή της μιας εκ των τριών γραμμών επεξεργασίας του ΕΜΑΚ σε γραμμή επεξεργασίας ΒΑ δυναμικότητας 100.000 t.
   - Δύο μονάδες εκ των οποίων η μία στο Δ. Μεγαρέων δυναμικότητας 10.000 t και μία στο Δ. Γραμματικού δυναμικότητας 20.000 t.
   - Σε δεύτερη φάση και συνολικά για την ποσότητα των 200.000 t προς επεξεργασία χωριστά συλλεγέντων βιοαποβλήτων προκειμένου να καλυφθεί ο στόχος 40%, θα αναπτυχθεί δίκτυο μονάδων στη βάση των ακόλουθων τριών σεναρίων:
     - ✓ Κατασκευή τεσσάρων (4) μονάδων, εκ των οποίων δύο στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών, μία στη Ν. Αττική και μία στην ΠΕ Πειραιά, παράλληλα με τις ΜΕΑ.
     - ✓ Το σύνολο της επεξεργασίας θα καλυφθεί από μονάδες που θα προκύψουν από διαδημοτικές συνεργασίες (δεν προσδιορίζονται)
     - ✓ Η μίξη των δύο προηγούμενων σεναρίων

     Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον πίνακα της σελ. 13 του σχετ. (η) κατανέμεται η ποσότητα των χωριστά συλλεγέντων βιοαπόβλήτων στις ΜΕΑ, ως ακολούθως (ονομαστικές δυναμικότητες):
     - ✓ Μονάδα Κεντρικού Τομέα Αθηνών: 50.000t.
     - ✓ Μονάδα Κεντρικού Τομέα Αθηνών: 50.000t.
     - ✓ Μονάδα Πειραιά: 70.000t.
     - ✓ Μονάδα Νότιας Αττικής: 45.000t.
   - Προβλέπεται εκτροπή μέσω οικιακής κομποστοποίησης με ελάχιστο στόχο τουλάχιστον 3%κ.β. των βιοαποβλήτων

8. Δεν προτείνεται η δημιουργία κεντρικών ΣΜΑ. Θα λειτουργήσουν τοπικοί ΣΜΑ που θα αφορούν:
   - ✓ Τους ήδη υπάρχοντες ΣΜΑ εφόσον αδειοδοτούνται
   - ✓ Τον ΣΜΑ Τροιζηνίας για τις ανάγκες της Τροιζηνίας, Ύδρας, Πόρου και πιθανόν Αγκιστρίου
   - ✓ Τους ΣΜΑ που προτείνονται από τα ΤΣΔΑ των Δήμων, εφόσον αυτοί απαιτούνται, με βάση την τελική χωροθέτηση των ΜΕΑ.

9. Η ανάκτηση ενέργειας προβλέπεται ως συμπληρωματική μορφή διαχείρισης, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια κάθε άλλου είδους ανάκτησης.

10. Αναφορικά με την διάθεση αποβλήτων, η πολιτική του ΠΕΣΔΑ είναι να αποτελεί την τελευταία επιλογή και να έχει περιοριστεί το 2020 σε λιγότερο από το 30% του συνόλου των ΑΣΑ.

    Ειδικότερα και σε ότι αφορά τους προβλεπόμενους ΧΥΤΥ:
    - Για την αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων αναγκών θα αξιοποιηθεί ο Χ.Υ.Τ Φυλής (30 μήνες υπόλοιπο ζωής).
    - Για την κάλυψη μεσοπρόθεσμων αναγκών εκτός του ΧΥΤ Φυλής προβλέπεται και η λειτουργία χώρου στην ΟΕΔΑ ΒΑ Αττικής ή /και αξιοποίηση ανενεργών λατομείων-μεταλλείων από τις θέσεις που έχει ήδη εγκριθεί η καταλληλότητα τους ως Χ.Υ.Τ.Υ. (Ν. 3164/2003).

- Δημιουργία δικτύου νέων χώρων διάθεσης υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Υ.) για την κάλυψη των μεσο-μακροπρόθεσμων αναγκών (20ετίας). Το δίκτυο των νέων Χ.Υ.Τ.Υ. σχεδιάζεται ανεξάρτητα από την χωροθέτηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας συμμείκτων και για τον σκοπό αυτό εξετάζονται κατά προτεραιότητα τα εξοφλημένα ανενεργά λατομεία – μεταλλεία της Αττικής.
- Σε ότι αφορά στις δυναμικότητες
  - ✓ ΧΥΤΥ Δυτ. Αττικής 275.000 t
  - ✓ ΧΥΤΥ Ν. Αττικής 115.000 t
  - ✓ ΧΥΤΥ ΒΑ Αττικής 23.000 t

  Επιπλέον προβλέπεται τοπικός ΧΥΤΥ Τροιζηνίας και ΧΥΤΥ Ωροπού
  Δρομολογείται επίσης το οριστικό κλείσιμο του ΧΥΤ Φυλής με την άμεση εκπόνηση σχεδίου αποκατάστασης αυτού. Τέλος έχει δρομολογηθεί η κατασκευή ΧΥΤΥ 2^{ης} ΔΕ (Κύθηρα – Αντικύθηρα).
- Σε ότι αφορά στην παύση λειτουργίας ΧΑΔΑ, και συγκεκριμένα για τους ΧΑΔΑ Κυθήρων – Αντικυθήρων, όπου έχουν δρομολογηθεί τα έργα δημιουργίας ΧΥΤ και Ύδρας, για την οποία ολοκληρώνεται η διαδικασία για ανάθεση του έργου αποκατάστασης, υπάρχει πρόβλεψη για θαλάσσια μεταφορά των υπολειμμάτων στον ΧΥΤ Φυλής. Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την περίπτωση λοιπών ΧΑΔΑ.

Β. Στόχοι του ΠΕΣΔΑ σε σχέση με το ΕΣΔΑ

Οι ποσοτικοί στόχοι της υποβληθείσας μελέτης ΠΕΣΔΑ συνάδουν με τους στόχους του ΕΣΔΑ για το 2020, σύμφωνα με τα στοιχεία για την παραγωγή των ΑΣΑ που περιλαμβάνονται στη μελέτη.

Ειδικότερα:

- ✓ Χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών – βιοαποβλήτων: 52,6% έναντι 50% προβλεπόμενου στο ΕΣΔΑ.
- ✓ Διάθεση του υπολείμματος επεξεργασίας σε ΧΥΤΥ: 22% περίπου έναντι 26% προβλεπόμενου στο ΕΣΔΑ.
- ✓ Χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων: 40% (επί των παραγομένων βιοαποβλήτων) έναντι 40% προβλεπόμενου στο ΕΣΔΑ.
- ✓ Τα υπολειπόμενα σύμμεικτα που προωθούνται σε μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων: 47% περίπου των ΑΣΑ έναντι του προβλεπόμενου στο ΕΣΔΑ 50%.
- ✓ Η Ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασίας περίπου 80%, ποσοστό αντίστοιχο με το προβλεπόμενο στο ΕΣΔΑ. Σημειώνεται ότι υπάρχει διαφοροποίηση ως προς τον στόχο των πλαστικών (75%) έναντι του αντίστοιχου που προβλέπεται στο ΕΣΔΑ (70%), σύμφωνα όμως με τα στοιχεία του ΕΣΔΑ το πλαστικό συσκευασίας συμμετέχει κατά 24% στα υλικά συσκευασίας έναντι ποσοστού 38% αντίστοιχα στο ΠΕΣΔΑ.
- ✓ Ανακύκλωση Αποβλήτων Υλικών (χαρτί, γυαλί, πλαστικά, μέταλλα) 75% περίπου (σελ. 50) αντίστοιχο με το προβλεπόμενο στο ΕΣΔΑ. Σημειώνεται ότι υπάρχει διαφοροποίηση ως προς τους επιμέρους στόχους για κάποια απόβλητα υλικά (ενδεικτικά γυαλί 70 % στο ΠΕΣΔΑ έναντι 81 % στο ΕΣΔΑ). Για τα εν λόγω υλικά υπάρχει όμως και σχετική απόκλιση το ποσοστού συμμετοχής τους στο σύνολο των ΑΣΑ, έναντι του αντίστοιχου ποσοστού που αναφέρεται στο ΕΣΔΑ.
- ✓ Σε ότι αφορά τα ΒΑΑ, υιοθετείται υψηλότερος στόχος έκτροπής από τον προβλεπόμενο στην ΚΥΑ 29407/3508/2002, δεδομένου ότι συνάδει γενικότερα με τους στόχους ανακύκλωσης που τίθενται στο υποβληθέν ΠΕΣΔΑ.

Γ. Οικονομική αποτίμηση του ΠΕΣΔΑ – χρηματοδοτικά εργαλεία – διαθέσιμοι πόροι.

Το επενδυτικό κόστος υλοποίησης των δράσεων του ΠΕΣΔΑ εκτιμάται σε 408 εκατομ. ευρώ. Οι απαιτούμενοι πόροι για την υλοποίηση του ΠΕΣΔΑ, όπως αναφέρεται, είναι δυνατόν να προέλθουν από το σύνολο των ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων (κεντρικοί, περιφερειακοί, τοπικοί).

Σημειώνεται ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το (δ) σχετικό έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Δ. Ειδικότερες παρατηρήσεις

Με το (η) σχετικό έγγραφο υπεβλήθησαν περαιτέρω στοιχεία προς την κατεύθυνση της εξειδίκευσης των μέτρων και δράσεων στο ΠΕΣΔΑ, με γνώμονα την επίτευξη των σκοπών και των στόχων του.

Επισημαίνουμε επιπλέον ότι:

1. Θα πρέπει να περιληφθεί στο ΠΕΣΔΑ πίνακας των εγκεκριμένων ΤΣΔΑ καθώς και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτών.
2. Προβλέπεται το πλήθος και οι δυναμικότητες των εγκαταστάσεων επεξεργασίας βιοαποβλήτων για την «πρώτη φάση» του ΠΕΣΔΑ, όπως αναφέρεται στην παραγρ. Α.7 του παρόντος, ενώ υπάρχουν εναλλακτικά σενάρια για την «δεύτερη φάση» για την επεξεργασία των 200.000 t προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων, σε ένα σύνολο 330.000 t περίπου βιοποβλήτων που χρήζουν επεξεργασίας, με βάση το στόχο συλλογής αυτών (40%) για το έτος 2020. Δεν διαφαίνεται ποιο είναι το επικρατέστερο των σεναρίων αυτών, εξειδικεύονται όμως δυναμικότητες μόνο για την περίπτωση επιλογής του σεναρίου της κατασκευής γραμμών επεξεργασίας βιοαποβλήτων στις ΜΕΑ.
3. Οι ποσοτικοί στόχοι για τα απόβλητα συσκευασίας που αναγράφονται στη σελ.46 της απόφασης 01/16 δεν αποτελούν στόχους του ΕΣΔΑ.
4. Ενώ στις πολιτικές του ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνεται και η καθιέρωση χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών σε 4 ρεύματα, χαρτί, γυαλί, μέταλλα και πλαστικό, στη σελ. 51 της απόφασης 01/16 αναφέρεται, και ειδικότερα για τα υλικά συσκευασίας, η καθιέρωση χωριστής συλλογής τριών τουλάχιστον ρευμάτων (χαρτί, γυαλί, λοιπά ανακυκλώσιμα συσκευασιών) στη Περιφέρεια Αττικής. Σημειώνεται ότι στο ΕΣΔΑ προβλέπεται η χωριστή συλλογή και η καθιέρωση τεσσάρων ρευμάτων αποβλήτων υλικών.
5. Ο συντελεστής παραγωγής ΑΣΑ ανά κάτοικο είναι υψηλός (550kg/κάτοικο/έτος το 2011 ενώ προβλέπεται να μειωθεί σε 497 kg/κάτοικο το 2020). Παρατηρείται μια μείωση μέχρι το 2013 και μετά αυξάνεται και σταθεροποιείται μεταξύ 2015 και 2020 σε 497 kg/κάτοικο. Επομένως δεν αποτυπώνει το αποτέλεσμα εφαρμογής προγραμμάτων πρόληψης ότι το έτος 2020 η κατά κεφαλή παραγωγή θα πρέπει να έχει μειωθεί σημαντικά (σελ. 24 της απόφασης 01/16).
6. Τα Πράσινα Σημεία δεν κρίνεται δόκιμο να συγκεντρώνουν ΑΕΚΚ (σελ. 51 της απόφασης 01/16).
7. Για τα γεωργοκτηνοτροφικά αναγράφεται ότι γίνεται αναγωγή των ποσοτήτων του ΕΣΔΑ σε επίπεδο Περιφέρειας Αττικής (σελ. 80 της Απόφασης 01/16), που κρίνεται ότι δεν είναι δόκιμο. Να διευκρινιστεί.
8. Σε ότι αφορά τα Βιομηχανικά Απόβλητα,
   - ✓ οι ποσότητες αυτών έχουν τροποποιηθεί σύμφωνα με το (η) σχετικό, στη βάση στοιχείων που διέθετε το ΥΠΕΝ. Σημειώνεται όμως ότι στον πίνακα της σελ. 8 του σχετ. (η) και στην γραμμή που αφορά τα μη επικίνδυνα βιομηχανικά απόβλητα και απόβλητα λοιπών δραστηριοτήτων, ενδεχομένως εκ παραδρομής, η ποσότητα που

αφορά την ανάκτηση (R) έχει αναγραφεί στη στήλη της διάθεσης (D) και αντίστροφα.

- ✓ επισημαίνεται ότι το ΠΕΣΔΑ δεσμεύεται να προσαρμοστεί απολύτως στις προβλέψεις του ΕΣΔΕΑ, και στο πλαίσιο αυτό θα υπάρξει πρόβλεψη για ΧΥΤΕΑ στην Αττική «είτε με επιλογή του ΠΕΣΔΑ και δημιουργία από τον ΕΣΔΝΑ, είτε με την πρωτοβουλία του ιδιωτικού τομέα και την έγκριση του ΕΔΣΝΑ». Το θέμα διερευνάται στο πλαίσιο της μελέτης για τα εξοφλημένα μεταλλεία – λατομεία.
- ✓ η περιγραφή της δράσης (σελ. 79 της Απόφασης 01/16) για το «δίκτυο διάθεσης αμιαντούχων αποβλήτων» ότι αφορά στη διαμόρφωση δικτύου διάθεσης αμιαντούχων αποβλήτων κατά προτεραιότητα μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων ιδιωτικών ΧΥΤΕΑ, κρίνεται ως γενική και χρήζει αποσαφήνισης.

9. Ως βραχυπρόθεσμες δράσεις αναφέρονται αυτές που τοποθετούνται χρονικά εντός του 2015 – 2016. Δεδομένης της ημερομηνίας κατάθεσης των στοιχείων, θα πρέπει να αναπροσαρμοσθούν οι χρονικές περίοδοι υλοποίησης.
10. Η μελέτη σχεδιασμού δικτύου νέων χώρων διάθεσης υπολειμμάτων εντάσσεται στις βραχυπρόθεσμες δράσεις, το ίδιο και η υλοποίηση των υποδομών δικτύου νέων ΧΥΤ, που κρίνεται ως μη ρεαλιστικό (σελ. 57 της Απόφασης 01/16)
11. Αναφορικά με τη διαχείριση της ιλύος επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το ΕΣΔΑ, προβλέπεται η εξυπηρέτηση από ΕΕΛ μητροπολιτικών περιοχών μόνο γειτονικών ΕΕΛ αστικών λυμάτων και όχι βιομηχανικών και τουριστικών μονάδων σε αντίθεση με τα αναφερόμενα στο ΠΕΣΔΑ.

Τέλος σημειώνεται ότι τα υποβληθέντα στοιχεία ήτοι η μελέτη της 2ης αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ με το συμπληρωματικό της τεύχος και η σύνοψή της (2ο παραδοτέο), οι υπ' αρ. 8/2015 και 1/2016 Αποφάσεις του ΔΣ του ΕΔΣΝΑ για την 2η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ και το (η) σχετικό έγγραφο, θα πρέπει να ενοποιηθούν σε μια μελέτη. Η εν λόγω μελέτη θα συνοδεύει τη ΣΜΠΕ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, το υποβληθέν ΠΕΣΔΑ γενικά συνάδει με τις κατευθύνσεις και τους στόχους του ΕΣΔΑ, θα πρέπει όμως να ληφθούν υπόψη και να ενσωματωθούν στη μελέτη ΠΕΣΔΑ και στην ΣΜΠΕ οι παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενότητα Δ του παρόντος.

Η

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Χ. ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Δ/νση ΠΒΕΔΑ
2. Τμήμα ΔΑΒΣΑ (Φ 31)
3. Χρον. Αρχείο
4. Ι. Μαχαίρας
5. Α. Αρφανάκου
6. Ι. Κωνσταντίνου

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο ΜΠΟΡΤΑΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

   α) Γραφείο Υπουργού, Μεσογείων 119, 11526, Αθήνα

   β) Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού, Μεσογείων 119, 115 26, Αθήνα

   γ) Γρ. Γενικής Γραμματέως ΥΠΕΝ, Μεσογείων 119, 115 26, Αθήνα

   δ) Γρ. Γενικής Διευθύντριας Περιβ αλλοντικής Πολιτικής, Ενταύθα

   ε) Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, Λ. Αλεξάνδρας 11, 114 73, Αθήνα

2. Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης

   α) Γρ. Υπουργού, Σταδίου 27, 10183, Αθήνα

   β) Γρ. Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, Ευαγγελιστρίας 2, 10563, Αθήνα

   γ) Δ/νση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ευαγγελιστρίας 2, 10563, Αθήνα